

שם הפרויקט		מס' פרויקט
העדפות הנוסעים לתחבורה משלימה לתחנות רכבת פרבריות		2022-01-246
מנחה שותף	מנחה אקדמי	
אוקסנה סביניק	פרופ' הלל בר גרא	
חברי הצוות		
		נועה נבון
		Noanavo@post.bgu.ac.il

תקציר

לתחום התחבורה הציבורית תפקיד חשוב בהנעת הכלכלה, הפיתוח האזורי, צמצום פערים חברתיים ותרומה לרווחת התושבים. בשנים האחרונות ניתן לראות גדילה בביקוש לשירות זה שמצריכה לחשוב על פיתוחים חדשים שיהפכו את התחבורה הציבורית ליעילה, נגישה, זמינה ונוחה למשתמש.

בישראל לצד השירותים הניתנים באוטובוסים, השימוש ברכבת ישראל גדל בכל שנה ובכך בחמש השנים האחרונות הוכפל מספר הנסיעות ברכבת ל 70 מיליון נוסעים בשנה. הרכבת מחברת בין נקודות תחבורה ראשיות ולעיתים המורכבות בהגעת הנוסע לתחנת הרכבת (ומהרכבת ליעדו הסופי), בעיקר באזורי הפרברים, מונעת מנוסעים פוטנציאליים להשתמש בשירותי הרכבת. המורכבות באזורי הפרברים נובעת מזמינות נמוכה של אוטובוסים, מסלולים ארוכים, תחנות אוטובוס מרוחקות ועוד.

בפרויקט זה בניתי סקר שמטרתו לבחון מהן העדפות הנוסעים לשירות תחבורה מגיבה לביקוש DRT (Demand Responsive Transport) כשירות משלים לנסיעה ברכבת מתוך שאיפה ליצור מעטפת תחבורתית נוחה עבור הנוסע בדרך ההגעה לתחנת הרכבת וממנה ליעדו הסופי.

המחקר התבצע על ידי בניית סקר העדפות והתחלק לשני חלקים: בחלק ראשון הוצגו שאלות לקבלת מאפייני הנוסע והתייחסותו לתחבורה הציבורית ובחלק השני הוצגו בפניו השוואות בין ארבע קטגוריות הקשורות לאופי הנסיעה המשלימה: סוג הרכב, מרחק הליכה לתחנת האיסוף, משך זמן הנסיעה והמחיר עבור הנסיעה לרכבת. ההשוואה בין הקטגוריות בוצעה בשיטת Conjoint המאפשרת יצירת השוואות מרובות ובעזרתה ניתן לנתח איזה משקל המשתמש נותן לכל קטגוריה בבחירתו.

הסקרים בוצעו פיזית בשלוש תחנות רכבת נבחרות באזורי הפריפריה: אשקלון, קריית גת ושדרות כאשר בכל תחנה בוצעו שני סבבי סקרים. הסקר בוצע בימים שני-רביעי בשעות הבוקר 6:30-10:30 וכל משיב קיבל ברקוד באמצעותו פתח את הסקר בטלפון הנייד שברשותו.

על הסקר השיבו יותר מ-400 נוסעים ועל תשובות הנוסעים בוצעו ניתוחים סטטיסטיים כאשר את חלק ה-Conjoint ניתחתי בעזרת רגרסיה לוגיסטית. ניתן לראות שהגורם שהשפיע באופן משמעותי על העדפות הנוסעים הוא מחיר הנסיעה ואילו הגורם שהשפיע בצורה נמוכה הוא סוג הרכב.

אני מקווה שמחקר זה תרם בהבנת העדפות הנוסעים אודות התחבורה המשלימה לתחנות רכבת וישפיע בעתיד על מעטפת התחבורה הציבורית לצורך עידוד תחבורה ירוקה.

מילות מפתח: רכבת, תחבורה ציבורית, DRT, תחבורה מגיבה לביקוש, סקר העדפות